

RÂNDUIALA SĂVÂRȘIRII SFINTELOR SLUJBE

STUDIUL 1

VECERNIA

A. RÂNDUIALA SLUJIRII VECERNIEI DE CĂTRE UN SINGUR PREOT, FĂRĂ DIACON

1. VECERNIA MARE:

- SÂMBĂTA SEARA;
- FĂRĂ SLUJBA LITIEI;

PREOTUL: - aflându-se în fața Sfintei Mese, face trei închinăciuni, sărută Sfânta Masă, după care ridică perdeaua sfintelor uși și, având culionul pe cap și fiind înveșmântat cu epitrahilul, rostește binecuvântarea mică:

Binecuvântat este Dumnezeu nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor, închinându-se cu evlavie.

STRANA: răspunde **Amin**, după care se rostesc rugăciunile începătoare, începând cu **Slavă Ție, Dumnezeu nostru, slavă Ție**, și continuând cu **Împărate ceresc... Sfinte Dumnezeule... Preasfântă Treime... și Tatăl nostru...**

PREOTUL: rostește ecfonisul rugăciunii **Tatăl nostru...: Că a Ta este împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururi și în vecii vecilor.**

STRANA: - răspunde **Amin** și imediat cel rânduit citește Psalmul 103: **Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul...**, cu introducerea **Veniți să ne închinăm...**, rostită de trei ori.

PREOTUL: - în timpul imediat următor după începerea citirii Psalmului, luând *Liturghierul* în mâna dreaptă și ținându-l apropiat de piept, iese prin ușa de miazănoapte (nord) a altarului și, stând în fața ușilor împărătești, își descoperă capul și citește în taină cele șapte rugăciuni ale Vecerniei, închinându-se la finalul fiecări rugăciuni, rugăciuni care se succed după cum urmează:

- Rugăciunea întâi: **DUMNEZEULE, ÎNDURATE ȘI MILOSTIVE...**;
- Rugăciunea a doua: **DOAMNE, NU CU MÂNIA TA SĂ NE MUSTRI...**;
- Rugăciunea a treia: **DOAMNE, DUMNEZEUL NOSTRU, ADU-ȚI AMINTE DE NOI...**;

- Rugăciunea a patra: **CEL CE, CU CÂNTĂRI FĂRĂ DE TĂCERE ȘI CU DOXOLOGII FĂRĂ DE ÎNCETARE, EȘTI LĂUDAT...**;

- Rugăciunea a cincea: **DOAMNE, DOAMNE, CEL CE, CU PALMA TA CEA PREACURATĂ, CUPRINZI TOATE...**;

- Rugăciunea a șasea: **DUMNEZEULE CEL MARE ȘI MINUNAT...**;

- Rugăciunea a șaptea: **DUMNEZEULE CEL MARE ȘI PEAÎNALT...**;

- după încheierea citirii rugăciunilor, își acoperă capul și așteaptă încheierea citirii Psalmului, după care rostește Ectenia mare: **Cu pace Domnului să ne rugăm**, pe care o încheie prin rostirea ecfonisului:

CĂ ȚIE SE CUVINE TOATĂ SLAVA, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor,

după care intră în altar, prin ușa dinspre miazăzi (sud).

STRANA: după rostirea Ecteniei mari, cântă stihurile alese din psalmii Catismei I: **Fericit bărbatul...**

- în timpul cântării **Fericit bărbatul...**, **PREOTUL** rămâne în altar, în fața Sfintei Mese.

PREOTUL: după cântarea stihurilor alese din Catisma I, rostește o Ectenie mică: **Iară și iară, cu pace Domnului să ne rugăm**, rostită din Sfântul Altar, din fața Sfintei Mese, pe care o încheie cu ecfonisul:

CĂ A TA ESTE STĂPÂNIREA și a Ta este împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

STRANA: după Ectenia mică rostită de preot, cântă stihurile Psalmului 140: **Doamne, strigat-am către Tine, auzi-mă...** și ale Psalmului 141: **Cu glasul meu către Domnul am strigat...**, care însoțesc stihurile glasului de rând al Învierii, cântate din Octoihul Mare (sau Octoihul Mic), precum și stihurile Sfinților, cântate din Minei

- doar primele două stihuri:

Doamne strigat-am către Tine, auzi-mă. Ia aminte glasul rugăciunii mele când strig către Tine, auzi-mă, Doamne și Să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea Ta; ridicarea mâinilor mele, jertfa de seară, auzi-mă Doamne,

se cântă independent, sub forma unor cântări de sine stătătoare, celelalte stihuri, rând pe rând, fiind alipite stihurilor de rând din Octoih și Minei, în număr de zece.

- stihurile care premerg cele zece stihuri sunt următoarele:

- stihul: **SCOATE DIN TEMNIȚĂ SUFLETUL MEU, CA SĂ LAUDE NUMELE TĂU;**
- stihul: **PE MINE MĂ AȘTEAPTĂ DREPTII, PÂNĂ CE-MI VEI RĂSPĂTI MIE;**
- stihul: **DINTRU ADÂNCURI AM STRIGAT CĂTRE TINE, DOAMNE, DOAMNE, AUZI GLASUL MEU;**
- stihul: **FIE URECHILE TALE CU LUARE AMINTE LA GLASUL RUGĂCIUNII MELE;**
- stihul: **DE TE VEI UITA LA FĂRĂDELEGI, DOAMNE, DOAMNE, CINE VA SUFERI, CĂ LA TINE ESTE MILOSTIVIREA;**

- f. stihul: **PENTRU NUMELE TĂU TE-AM AȘTEPTAT, DOAMNE; AȘTEPTAT-A SUFLETUL MEU SPRE CUVÂNTUL TĂU, NĂDĂJDUIȚA SUFLETUL MEU ÎN DOMNUL;**
- g. stihul: **DIN STRAJA DIMINEȚII PÂNĂ ÎN NOAPTE, DIN STRAJA DIMINEȚII SĂ NĂDĂJDUIASCĂ ISRAEL SPRE DOMNUL;**
- h. stihul: **CĂ LA DOMNUL ESTE MILĂ ȘI MULTĂ MÂNTUIRE LA EL; ȘI EL VA IZBĂVI PE ISRAEL DIN TOATE FĂRĂDELEGILE LUI;**
- i. stihul: **LĂUDAȚI PE DOMNUL TOATE NEAMURILE, LĂUDA-ȚI-L PE EL TOATE POPOARELE;**
- j. stihul: **CĂ S-A ÎNTĂRIT MILA LUI PESTE NOI ȘI ADEVĂRUL DOMNULUI RĂMÂNE ÎN VEAC;**

PREOTUL: când strana cântă stihul **Să se îndrepteze rugăciunea mea, ca tămâia înaintea Ta**, primește cădelnița de la paraclisier și punând în cățuie tămâia necesară, o binecuvintează cu mâna dreaptă, rostind rugăciunea specifică:

Tămâie îți aducem Ție, Hristoase, Dumnezeuul nostru, întru miros de bună mireasmă duhovnicească, pe care primind-o întru jertfelnicul Tău cel mai presus de ceruri, trimite-ne nouă harul Preasfântului Tău Duh,

și începe **CĂDIREA MARE**, adică a întregului lăcaș și a credincioșilor prezenți, începând din altar, conform următoarei rânduiei:

- **stând în fața Sfintei Mese și ținând mâna stângă la piept, sub epitrahil, iar în cea dreaptă având cădelnița, cădește de trei ori în fața Sfintei Mese, după care ocolește Sfânta Masă în cele patru laturi, prin partea de miazăzi (sud), cădind fiecare latură de trei ori, plecându-se puțin de fiecare dată când o cădește a doua oară;**
- **după ce a cădit latura dinspre miazănoapte (nord), se întoarce spre dreapta și cădește proscomidiarul, iar mai apoi Scaunul de sus, după care cădește Sfinții zugrăviți pe pereții Sfântului Altar, începând de la proscomidiar și ocolind Sfânta Masă în sens invers;**
- **apoi, revine în fața Sfintei Mese, de unde cădește din nou de trei ori;**
- **dacă ușile împărătești sunt închise, iese prin ușa dinspre miazănoapte și vine în fața ușilor împărătești și, stând pe solee, cu fața către Sfântul Altar, cădește mai întâi ușile împărătești de trei ori, după care cădește icoana Mântuitorului și icoana Maicii Domnului, apoi icoana hramului și a celorlalți Sfinți care sunt zugrăviți în partea dinspre miazăzi (sud) a catapetesmei, apoi icoanele din partea dinspre miazănoapte (nord), adică cele din dreapta icoanei Maicii Domnului;**

- când uşile împărăteşti sunt deschise, iese din altar prin sfintele uşi, pe care nu le mai cădeşte, ci începe căderea din naos, de la icoanele împărăteşti, continuând cu celelalte, conform rânduielii.
- **apoi, se întoarce spre dreapta, vine în mijlocul naosului, sub policandru, de unde, așezându-se cu fața spre răsărit, cădește icoana de pe tetrapod cu icoana praznicului sau a hramului, apoi icoana laterală, cea dispune miazănoapte (nord) de iconostas, dacă există.**
- **după aceea, se întoarce spre dreapta și cădește scaunul arhieresc de trei ori, continuând să cădească din același loc strana dreaptă, apoi se întoarce spre dreapta și cădește strana stângă .**
- **în continuare, merge în pronaos, unde cădește icoana Mântuitorului, apoi a Maicii Domnului, după care icoanele și credincioșii din latura dinspre miazăzi (sud), apoi icoanele și credincioșii din latura dinspre miazănoapte a pronaosului.**
- **mai apoi, revine în mijlocul bisericii, sub policandru, de unde cădește spre răsărit (est) de trei ori, apoi scaunul arhieresc, tetrapodul, icoana Mântuitorului și icoana Maicii Domnului de pe iconostas, după care intră în altar, prin ușa dinspre miazăzi, dacă uşile împărăteşti sunt închise, sau prin uşile împărăteşti, dacă acestea sunt deschise.**
- **apoi, vine în fața Sfintei Mese, unde cădește de trei ori, iar mai apoi cădește Proscomidarul, Scaunul cel de sus și clericii care se află în altar.**

STRANA: în timpul cădirii săvârșite de **PREOT**, cântă stihurile și stihirile din Octoih și Minei, după rânduială, încheind ciclul de cântări din această secțiune prin stihirile de la **Slavă...** și de la **Și acum...**

PREOTUL: în timp ce **STRANA** începe cântarea stihului **Că s-a întărit mila Lui peste noi și adevărul Domnului rămâne în veac**, însoțit de stihira corespunzătoare, **îmbracă felonul**, după care, în timp ce **STRANA** cântă stihira de la **Slavă...**, **deschide sfintele uși**, pentru ca în timpul cântării stihirii de la **Și acum...** (**Dogmatica glasului de rând al Învierii**), având capul descoperit și purtând cădelnița în mâna dreaptă, **să se închine în fața Sfintei Mese de trei ori**, după care să ocolească Sfânta Masă pe partea sa dreaptă, înainte mergându-i paraclisierul, purtând sfeșnicul cu o lumânare aprinsă.

- iese din altar prin ușa de miazănoapte (nord) și merge până în mijlocul bisericii, unde se oprește și se așează cu fața spre răsărit, după care, plecându-și capul, rostește în taină rugăciunea intrării:

Seara și dimineața și la amiază Te laudăm, Te binecuvântăm, Îți mulțumim și ne rugăm Ție, Stăpâne al tuturor, lubitorule de oameni, Doamne. Îndreptează

rugăciunea noastră ca tămâia înaintea Ta și nu pleca inimile noastre spre cuvinte sau cugete viclene, ci ne izbăvește de toți cei ce vânează sufletele noastre. Că spre Tine sunt, Doamne, Doamne, ochii noștri, și întru Tine am nădărdit; să nu ne rușinezi pe noi, Dumnezeu nostru;

- apoi, mută cădelnița în mâna stângă și rostește, tot în taină, ecfonisul:
CĂ ȚIE SE CUVINE TOATĂ SLAVA, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin,

după care binecuvintează intrarea, rostind:

Binecuvântată este intrarea sfinților Tăi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin

- după aceasta, începe cădirea mică, conform următoarei rânduiei:

- **RÂNDUIALA CĂDIRII MICI:**

- cădirea mică se face la fel ca și cădirea mare, cu singura deosebire că se cădește numai în Sfântul Altar și în naos, fără a se trece în pronaos.

- după ce a săvârșit cădirea mică, rămâne în fața ușilor împărătești, pentru ca după ce **STRANA** a cântat stihira de la **Și acum...**, să rostească: **Înțelepciune, drepti!**, cădind cruciș.

STRANA: cântă imnul:

Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a sfântului, fericitului, Iisuse Hristoase! Venind la apusul soarelui, laudăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Dumnezeu. Vrednic ești în toată vremea a fi laudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viață, pentru aceasta toată lumea Te mărește.

PREOTUL: la cuvintele **...laudăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh...** ale imnului **Lumină lină...**, tămâiază de trei ori spre sfintele uși, după care intră în Sfântul Altar, dă cădelnița paraclisierului, pentru ca mai apoi, mergând spre partea dreaptă a Sfintei Mese, să se îndrepte spre scaunul de sus, în fața căruia face două închinăciuni, pentru ca după încheierea cântării imnului **Lumină lină...**, stând în latura de răsărit a Sfintei Mese, nu chiar pe mijloc (în mijlocul acestei laturi a Sfintei Mese fiind poziționată Sfânta Cruce), cu fața spre credincioși și cu mâinile strânse la piept, sub felon, să provoace cântarea Prochimenului, după cum urmează:

- **PREOTUL: Să luăm aminte! Pace tuturor.**

- **STRANA: Și duhului tău.**

- **PREOTUL: Înțelepciune, să luăm aminte!**

- **STRANA:** cântă Prochimenul zilei de sâmbătă, cu stihurile corespunzătoare, de cinci ori, după cum urmează:

- **Domnul a împărățit, întru podoabă S-a îmbrăcat.**

- cu stihurile:

- **Îmbrăcatu-S-a Domnul întru putere și S-a încins;**
- **Pentru că a întărit lumea, care nu se va clătina;**
- **Casei Tale se cuvine sfințenie, Doamne, întru**

lungime de zile;

PREOTUL: - înainta de încheierea cântării Prochimenului, din locul în care se află, în spatele Sfintei Mese, cu fața spre credincioși, se întoarce cu fața spre Scaunul de Sus și mai face încă o închinăciune în fața sa, după care vine în fața Sfintei Mese și rostește Ectenia întreită: **Să zicem toți, din tot sufletul și din tot cugetul nostru, să zicem**, pe care o încheie cu ecfonisul: **Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururi și în vecii vecilor.**

STRANA: - după ecfonisul Ecteniei întreite, cel rânduit citește rugăciunea:

Învrednicește-ne, Doamne, în seara aceasta, fără de păcat să ne păzim noi. Bindecuvântat ești, Doamne, Dumnezeul părinților noștri și lăudat și preaslăvit este numele Tău în veci, Amin. Fie, Doamne, mila ta spre noi, precum am nădăjduit întru Tine. Bindecuvântat ești, Doamne, învață-ne îndreptările Tale. Bindecuvântat ești, Stăpâne, înțelepțește-ne cu îndreptările Tale. Bindecuvântat ești, Sfinte, luminează-ne cu îndreptările Tale. Doamne, mila Ta este în veac; lucrurile mâinilor Tale nu le trece cu vederea. Ție se cuvine laudă, Ție se cuvine cântare, Ție slavă se cuvine, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

PREOTUL: - după rugăciunea rostită la strană, din fața Sfintei Mese, rostește Ectenia cererilor:

Să plinim rugăciunea noastră cea de seară, Domnului,
pe care o încheie cu ecfonisul:

Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururi și în vecii vecilor,

după care, întorcându-se cu fața spre credincioși și binecuvântându-i, spune: **Pace tuturor!**, (**STRANA:** - răspunde: **Și duhului tău!**), după care se întoarce cu fața spre răsărit, spunând: **Capetele noastre Domnului să le plecăm!** (**STRANA:** - cântă, rar: **Ție, Doamne!**), pentru ca în timp ce **STRANA** cântă ceea ce este rânduit, să rostească în taină, cu capul descoperit și plecat, rugăciunea plecării capetelor:

Doamne, Dumnezeul nostru, Cel ce ai plecat cerurile și Te-ai pogorât pentru mântuirea neamului omenesc, caută spre robii Tăi și spre moștenirea Ta. Că Ție, Judecătorului celui înfricoșător și iubitor de oameni, și-au plecat capetele și grumajii robii Tăi, nu de la oameni așteptând ajutorul, ci nădăjduind în mila Ta și dorind după mântuirea Ta. Pe

aceștia păzește-i în toată vremea, în seara de acum și în noaptea ce vine, de tot vrășmașul și de toată lucrarea cea potrivnică a diavolului de cugete deșarte și de gânduri rele, după care, acoperându-și capul, rostește cu voce tare ecfonisul: **Fie stăpânirea împărăției Tale binecuvântată și preamărită, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.**

STRANA: - fiind sâmbătă seara, cântă stihirile Stihioavnei glasului de rând din Octoih, în număr de patru, prima fără stih, iar următoarele trei cu următoarele stihuri:

- **Domnul a împărățit, întru podoabă S-a îmbrăcat; îmbrăcatu-S-a Domnul întru putere și S-a încins;**
- **Pentru că a întărit lumea, care nu se va clătina;**
- **Casei Tale se cuvine sfințenie, Doamne, întru lungime de zile;**

- apoi, se cântă stihira de la **Slavă...**, a Sfântului zilei din Minei, urmată de stihira de la **Și acum...**, a Născătoarei de Dumnezeu din Octoih, pe glasul pe care s-a cântat stihira de la **Slavă...**, a Sfântului.

- după cântarea stihirilor de la Stihioavnă, se va cânta imnul:

Acum slobozește pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace, că văzură ochii mei mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor, luminează spre descoperirea neamurilor și slava poporului tău Israel,

pentru ca mai apoi să fie rostite rugăciunile începătoare, începând cu **Sfinte Dumnezeule...** (de trei ori) și continuând cu **Slavă... Și acum...**, **Preasfântă Treime, miluiește-ne pe noi...**, **Doamne, miluiește** (de trei ori), **Slavă... Și acum...** și rugăciunea **Tatăl nostru...**

PREOTUL: - după rugăciunea **Tatăl nostru...**, rostește ecfonisul: **Că a Ta este împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururi și în vecii vecilor.**

STRANA: - răspunde cu **Amin** și începe cântarea Troparelor, după cum urmează:

- Troparul Învierii, al glasului Învierii, din Octoih;
- **Slavă...**, alături de Troparul Sfântului zilei, din Minei;
- **Și acum...**, alături de Troparul Născătoarei de la glasul pe care s-a cântat Troparul Sfântului.

PREOTUL: - după cântarea Troparelor, deschide ușile împărătești și rostește: **Înțelepciune!**

¹ Când în Minei sunt doi Sfinți, cu Tropare diferite, atunci, după Troparul Învierii, se cântă primul Tropar din Minei, fără **Slavă...**, apoi al doilea Tropar din Minei, cu **Slavă...**, după care se cântă **Și acum...**, alături de Troparul Născătoarei de Dumnezeu din Octoih, de la glasul pe care s-a cântat al doilea Tropar din Minei.

STRANA: - răspunde: **Binecuvintează!**

PREOTUL: - din fața ușilor împărătești și îndreptat cu fața spre credincioși, face otpustul slujbei, după cum urmează:

PREOTUL: - plecându-se spre icoana Mântuitorului și închinându-se, spune:

Cel ce este binecuvântat, Hristos Dumnezeul nostru, totdeauna, acum și pururi și pururi și în vecii vecilor.

STRANA: - răspunde: **Amin** și continuă cu:

Întărește, Dumnezeule, sfânta și dreapta credință a dreptmăritorilor creștini și Sfântă Biserica Ta o păzește în veacul veacului.

PREOTUL: - apoi, plecându-se și închinându-se înspre icoana Maicii Domnului, rostește:

Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

STRANA: - rostește:

Ceea ce ești mai cinstită decât Heruvimii și mai mărită, fără de asemănare, decât Serafimii, care, fără stricăciune, pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

PREOTUL: - apoi, plecându-se și închinându-se spre icoana Mântuitorului, spune:

Slavă Ție, Hristoase, Dumnezeul nostru, nădejdea noastră, slavă Ție!

STRANA: - răspunde cu:

Slavă... Și acum... Doamne miluiește (de trei ori), Părinte, binecuvintează!

PREOTUL: - stând cu fața spre apus (vest), între sfintele uși, rostește otpustul, astfel:

Cel ce a înviat din morți, Hristos, Adevăratul Dumnezeul nostru, pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Sale, ale Sfinților mărișilor și întru tot lăudaților Apostoli, ale Sfântului (N) (al cărui hram îl poartă biserica), ale Sfântului (N), a cărui pomenire o săvârșim, ale Sfinților și dreptilor dumnezeiești Părinți Ioachim și Ana și pentru ale tuturor Sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, ca un bun și de oameni iubitor.

STRANA: - răspunde: **Amin.**

PREOTUL: - întorcându-se, apoi, cu fața spre răsărit și închinându-se în fața icoanei Mântuitorului, rostește:

Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri, Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluiește-ne pe noi!

STRANA: - răspunde: **Amin.**